

رئیس سازمان غذا و دارو در گفت‌وگو با «جوان»:

فروش اینترنتی دارو غیر قانونی است

ضوابط فنی حمل دارو از طریق کسب‌وکارهای اینترنتی جهت اجرای آزمایشی در ۴ استان ابلاغ شد

در شرایطی که کار سوپرمارکت‌ها، نانوایی‌ها و میوه‌فروشی‌ها هم اینترنتی شده، داروخانه‌های اینترنتی و اپلیکیشن‌هایی که می‌خواهند دارو را به صورت آنلاین عرضه کنند هم حسابی بازارشان داغ شده است. با تمام اینها و با وجود آنکه سال گذشته طبق مصوبه وزارت امور اقتصادی و دارایی فروش دارو از طریق پلتفرم‌ها قانونی اعلام شد و سازمان غذا و دارو نیز مکلف بود دستورالعمل نظارت بر فرایند فعالیت و همکاری دارو خانه‌ها با پلتفرم‌ها برای رسیدن دارو از داروخانه به مصرف‌کننده نهایی را طی چهار ماه تدوین و ابلاغ کند و حالا هم این دستورالعمل ابلاغ شده، اما سازمان غذا و دارو و همچنین کارشناسان و صاحبان این حوزه از جمله انجمن داروسازان همچنان با این نوع از عرضه دارو مخالفند. حالا هم ضوابط فنی حمل دارو از طریق کسب‌وکارهای اینترنتی جهت اجرای آزمایشی در چهار استان ابلاغ شده و صحبت از فروش دارو نیست، همچنانکه رئیس سازمان غذا و دارو در گفت‌وگو با «جوان» درباره جزئیات این ضوابط تأکید می‌کند: «تمام مواردی که در حال حاضر به صورت اینترنتی اقدام به فروش دارو می‌کنند، غیر قانونی است و موارد متخلف به دستگاه قضایی معرفی شده‌اند.»

بهداشت و سازمان غذا و دارو در تدوین ضوابط توزیع آنلاین دارو، معتقدند مخالفت با توزیع آنلاین دارو و ممنوعیت از اجرای شدن آن به انحصار گرایی در این حوزه بازمی‌گردد. با تمام اینها نمی‌توان انکار کرد همین حالا هم فضای مجازی به خصوص شبکه‌های اجتماعی و سکوها تاریخ‌تفکاز گذشته و غیرمجاز مانند داروهای سقط‌جنین است و اگر بنا باشد فروش اینترنتی دارو گسترش یابد، این مهم نیازمند گسترش نظارت بر کار داروخانه‌های آنلاین است؛ نظارتی که البته با تدوین ابلاغ آیین‌نامه عرضه اینترنتی دارو و حالا اجرای آزمایشی آن در چهار استان در حال برنامه‌ریزی است.

■ **سر آغاز ماجرای فروش اینترنتی دارو**
در ۲۲ خرداد ۱۴۰۱، هیئت وزیران در «بصره ۲ ماده ۸» آیین‌نامه حمایت از تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین در حوزه سلامت، وزارت بهداشت را مکلف کرد طی مدت دو ماه، با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات ضابطه‌های تدوین و در آن زمینه عملیاتی شدن توزیع دارو از طریق سکوها «پلتفرم» و کسب‌وکارهای اینترنتی را با رعایت اصل رقابت و جلوگیری از انحصار عملیاتی کند. پس از گذشت مدتی از این تصمیم و تامل وزارت بهداشت در تدوین

فقط حمل دارو با ابلاغ این آیین‌نامه با استفاده از سکوهایی اینترنتی انجام می‌شود.»
■ **مجلس هم در صف مخالف‌خوان‌ها**
حتی پای مجلس هم به بررسی آیین‌نامه این مصوبه باز شد و در کمیسیون سلامت الکترونیک مورد بحث و بررسی قرار گرفت. به گفته فاطمه محمدبیگی، عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس بحث احقاق و منشور رعایت حقوق بیماران در این دستورالعمل به خوبی دیده نشده و در بخش‌هایی از آن در حوزه بحث محرمانگی داده‌ها اشکالاتی وجود دارد. در این رابطه در بحث حکمرانی داده‌ها در حوزه سلامت نیازمند لایحه حکمرانی داده‌هاست، هر چند قانون دوام «مدیریت داده‌ها و اطلاعات ملی» به منظور ساماندهی پرونده الکترونیک سلامت، داروها و اطلاعات ملی تصویب شده اما در حوزه

رئیس سازمان غذا و دارو درباره چالش‌ها و دغدغه‌هایی که در خصوص فروش اینترنتی دارو وجود دارد، می‌گوید: «مهم‌ترین موضوع و بحث سازمان در موضوع ورود سکوها به حوزه حمل دارو، مبحث امنیت داده‌ها و اطلاعات مربوط به داروها و سلامت مردم است. در این مبحث مهم‌ترین دغدغه ما همین است و تلاش کردیم ملاحظات لازم را در تدوین دستورالعمل مربوط لحاظ کنیم»

کلان‌داده‌های سلامت همچنان نیازمند قوانین جدید هستند.
از نگاه رئیس کمیته سلامت الکترونیک کمیسیون بهداشت و درمان مجلس چالش و مشکل امکان رانت و ارائه نسخه به مراکز خاص یا هدایت نسخه به برخی داروخانه‌های خاص مطرح است که باعث می‌شود شرایط عادلانه توزیع نسخه بین تمامی داروخانه‌ها رعایت نشود و امکان تخلف یا جرم در این زمینه وجود دارد که باید مرجع رسیدگی به تخلف به صورت دقیق مشخص شود و در مورد مشکلات موجود در قانون مقررات مربوط به امور پزشکی، دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب ۱۳۳۴ هم بحث و گفت‌وگو و تأکید شد که با توجه به عمر بیش از ۷۰ ساله آن و نیازهای جدید باید در آن بازنگری شود.

محمدبیگی تأکید کرد: «ما معتقدیم نباید این آیین‌نامه در شرایط فعلی اجرا شود و ابتدا باید به صورت آزمایشی در چندین استان و داروخانه محدود اجرا و گزارش نتایج اجرای آن به کمیسیون بهداشت و کمیته سلامت الکترونیک ارائه، چالش‌های آن مشخص و اصلاح شود.»
■ **اجرای آزمایشی حمل و عرضه اینترنتی دارو**
در نهایت همین چند روز پیش یعنی ۱۵ مهر ماه سازمان غذا و دارو از آغاز اجرای پایلوت طرح عرضه اینترنتی دارو در چهار استان خبر داد.

طبق این اطلاعیه این ضوابط در اجرای تبصره ۱ ماده ۲

دستورالعمل حمل و عرضه دارو از طریق پلتفرم‌ها به شماره ۱۷۱/۱۰۱ و تاریخ هشتم اردیبهشت سال جاری تنظیم شده است. همچنین صدور مجوز فعالیت سکوها از طریق کارگروه مشترک مربوط و مجوز فعالیت داروخانه‌ها برای خدمات غیر حضوری از سوی کمیسیون ماده ۲۰ دانشگاه‌های

محمدی در پاسخ به سؤال «جوان» درباره چالش‌ها و دغدغه‌هایی که در خصوص فروش اینترنتی دارو وجود دارد، می‌گوید: «مهم‌ترین موضوع و بحث سازمان در موضوع ورود سکوها به حوزه حمل دارو، مبحث امنیت داده‌ها و اطلاعات مربوط به داروها و سلامت مردم است. در این مبحث مهم‌ترین دغدغه ما همین است و تلاش کردیم ملاحظات لازم را در تدوین دستورالعمل مربوط لحاظ کنیم»

از نگاه رئیس سازمان غذا و دارو جهت ورود سکوهایی اینترنتی به داروسازی در منزل، الزاماتی باید رعایت و اطلاعات بیماران محافظت شود. در این زمینه بحث حاکمیت اطلاعات بسیار مهم است تا بتوان نظارت کرد و حتی از حقوق مصرف‌کننده ضایع نشود.

«آموزش نوین» حلقه مفقوده برقراری عدالت آموزشی

«جوان» در گزارشی ضمن بررسی اشتباهاتی که در مسیر اجرای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش در مدارس طی شده ضرورت‌های رسیدن به عدالت آموزشی را مورد توجه قرار داده است

گزارش ۲
آوسادولتباری

اولین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش ۱۶مهر و تقریباً ۱۰۰روز بعد از روی کار آمدن دولت چهاردهم به ریاست مسعود پزشکیان برگزار شد؛ اتفاقی که کمتر زمانی با حضور رئیس‌جمهور وقت رخ می‌دهد و همین حضور کم‌رنگ که خواه به سبب انباشت برنامه‌ها و دغدغه‌های رئیس‌جمهور و خواه نقش حاشیه‌ای آموزش و پرورش رخ می‌دهد، اتفاقی کم‌نظیر محسوب می‌شود.

جدا از این مسائل، آنچه بیش از همه رخ‌نمایی می‌کند، اولویت‌ها و برنامه‌هایی است که مسعود پزشکیان زیر ذره‌بین گذاشته و بر جراحی این نواقص تأکید دارد و شباهت این جلسه هم برمی‌گردد، به جمله رئیس دولت چهاردهم و این عبارت که «فرزندان ایران، آنچه از ما می‌دینند می‌آموزند؛ آنچه می‌شنوند».
بر این اساس آنچه در جلسه شورای عالی آموزش و پرورش بیان شده در کنار اسناد بالادستی و خط‌مشی‌ای که برای نظام تعلیم و تربیت ترسیم شده است، نقشه راهی برای سکنداران این حوزه به شمار می‌رود، مسائلی چون به‌روزرسانی روش‌های آموزشی مبتنی بر علم روز، برقراری عدالت آموزشی، مهارت‌های کارگروهی و زندگی اجتماعی، مراکز تربیت معلم و مهاجرت بی‌رویه نسل جوان که مورد توجه قرار گرفت.

مسیر اشتباه ورود سند تحول بنیادین به مدارس آنچه رئیس‌جمهور در جلسه شورای عالی آموزش و پرورش به آن اشاره داشت و به کرات هم پیش‌تر از سوی کارشناسان حوزه علوم تربیتی مورد توجه قرار گرفته بود، همگی در یک سند مدون و بالادستی به نام سند تحول بنیادین جای دارد اما اجرای ناقص و تفسیر نادرست آن نه تنها مشکلات آموزش و پرورش را برطرف نکرد بلکه چالش‌های جدیدی را هم به آن افزود.
مفاهیمی چون عدالت آموزشی، به‌روزرسانی آموزش‌ها، تربیت معلم در تراز سند، تربیت چندساختی و غیره همگی که بسته جامع سند تحول جای گرفتند اما صرفاً روی کاغذ جا خوش کردند و نمود عملی صحیح در مدارس پیدا نشد.
در همین زمینه روح‌الله رضالی، استاد حوزه علوم تربیتی در گفت‌وگو با «جوان» گفت: موضوع سند تحول آموزش و پرورش به عنوان موضوع اصلی و محوری در این جلسه مطرح و به ادعای همه کارشناسان، نکات مهم و دقیقی در این خصوص ارائه شد.

وی ادامه می‌دهد: در این سند، کانون اصلی تحول، مدرسه است و مسئولیت اجرایی این برنامه تحولی در هر مدرسه، مدیر آن مدرسه شناخته می‌شود، بنابراین نقش و جایگاه مدیر در این خصوص بسیار مهم بوده و او باید سازوکاری را طراحی کند تا سایر همکارانش در راستای این اهداف تحولی حرکت کنند و در نهایت این مدرسه به عنوان مدرسه تراز سند تحول نقش‌آفرین باشد.
این استاد حوزه علوم تربیتی همچنین تأکید کرد: آموزش‌ها باید به سمت و سویی برده شود تا مدیران مدارس در امور اجرایی سند تحول نقش‌آفرینی جدی داشته باشند که این موضوع مستلزم کاهش فاصله مدیران کل آموزش و پرورش استان‌ها و مدیران مدارس است.

به گفته این کارشناس حوزه تعلیم و تربیت، مدیران کل به طور معمول با نگاه بعضاً حزبی و سیاسی انتخاب می‌شوند که این امر، پیاده‌سازی سند تحول را با موانع جدی و سلیقه‌ای روبه‌رو کرده است، اما وقتی آموزش به سمت مدرسه سوق داده شود، مدرسه فارغ از هر گونه نگاه سیاسی و با رویکرد تخصصی، برای ارتقای کیفیت آموزشی، معلمان را در این مسیر همراه می‌سازد و آموزش‌های لازم را به آنان خواهد داد.
■ «آموزش» اولین و آخرین راه در تغییر مسیر آنچه قانون نانوخته اما کاربردی در هر جامعه‌ای محسوب می‌شود، این بوده که آموزش اولین و آخرین راه تغییر و تحول در یک سیستم است و در هر نظام آموزشی و فرهنگی همه افراد در آن نظام با موضوع آموزش درگیر هستند و همین موضوع در نظام تعلیم و تربیت هم صدق می‌کند و آموزش صحیح مربیان، متربی را در مسیر درست سوق می‌دهد.
آموزش به‌روز و جراحی نقصان آموزشی نظام تعلیم و تربیت هم با آموزش صحیح خواهد داشت، در این‌مورد رضالی معتقد است آموزش تغییر رویه به وسیله آموزش ضمن خدمت به معلمان راه چاره برای اصلاح رویه‌هاست، بنابراین بهتر این است که سرانه آموزشی که تاکنون به ادارات کل استان‌ها اختصاص می‌یافته، به مدارس داده شود و ادارات کل صرفاً نقش نظارتی داشته باشند، ضمن آنکه مسئولیت آموزشی مدارس در آیین‌نامه اجرایی مدارس هم تعیین شده و این آموزش‌ها مستلزم هزینه است، بنابراین این هزینه باید در قالب ۶۰ ساعت ضمن خدمت به مدارس به صورت مستقیم اختصاص یابد.
■ «کرونا» فرصت پوست‌اندازی نظام آموزشی ورود کرونا به رغم تمام آسیب‌ها، نگرانی‌ها و حتی چالش‌هایی که در

عادی نادیده گرفته شد و در واقع نظام آموزشی و به طور خاص آموزش و پرورش از کیفیت بخشی آموزش مجازی غافل شد و در تأمین نیروی انسانی بیشتر به بردن کلاس‌ها تا ارتقای آموزشی معلمان پرداخته شد.
کارشناسان آموزشی در این باره معتقدند با توجه به نیاز ضروری آموزش و پرورش به آموزش‌های به‌روز، باید در دانشگاه فرهنگیان روی موضوع برنامه درسی مجازی بیشتر سرمایه‌گذاری و این موضوع به عنوان یک واحد مستقل برای دانشجو معلمان مطرح شود تا دانشجویان به این موضوع جدی‌تر توجه کنند.
■ «تصیب آموزشی و آموزش‌های الکترونیکی» دوروی یک سکه عدالت آموزشی کلیدواژه‌ای است که با فاصله گرفتن فرصت‌های آموزشی میان جمعیت متمول و حتی طبقه متوسط جامعه از حیث اقتصادی بیش از پیش در میان دغدغه‌مندان نظام آموزشی مطرح است و حتی تأکید پزشک‌ها هم در این زمینه اهمیت این موضوع را مضاعف کرده، اما راه چاره و عملی برای دسترسی به آن چیست؟! رضالی در این باره با گریزی به ضرورت تقویت آموزش مجازی اظهار می‌کند که آموزش و عدالت آموزشی حق انسانی و شهروندی است که در قانون اساسی نیز به آن اشاره شده است. عدالت آموزشی یعنی برابری آموزشی و دانش‌آموزی که در شهر تهران است یا هر کجای دیگر باید به یک اندازه دسترسی به معلم، محتوای آموزشی و مدرسه خوب داشته باشد و به طور کلی تمام عناصر سازنده آموزش باید به طور یکسان در دسترس همه دانش‌آموزان باشد و در این خصوص، برنامه درسی الکترونیکی و آموزش مجازی می‌تواند بستری برای تحقق عدالت آموزشی شود.

حوزه آموزش به بار آرد از تاملی دیگر فرصتی بود تا نظام آموزشی کلاسیک پوست‌اندازی کند و به‌روز شود؛ اتفاقی که کم‌وبیش با راه‌اندازی طرحی مغفول مانده به نام شبکه دانش‌آموزی موسوم به شاد، رواج دوره‌های آموزشی مجازی و روش‌های تدریس برخط به معلمان که بعضاً از این فضا فاصله داشتند، شکل گرفت.
علاوه بر اینها برنامه درسی الکترونیکی هم از سوی سازمان پژوهشی وارد برنامه درسی شد و تحت عنوان محتوای الکترونیکی در حوزه آموزش قابل دسترسی بود، هر چند ایده‌ای نسبتاً خام بود و نیاز به یختمی داشت اما متأسفانه با تغییر شرایط به روند